

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 9Csp/243/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8717210810
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Kollárová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8717210810.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudcom Mgr. Nina Kollárová v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692 proti žalovanej: H. J.-K., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXX/XX, XXX XX K., štátny občan SR, o zaplatenie 1.987,60 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 04.12.2017 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1.987,60 eur, úrokov vo výške 481,45 eur, úrokov vo výške 865,08 eur, úrokov zo zostatku nesplatennej istiny, t. j. zo sumy 1.987,60 eur, vo výške 24,5 % p. a. zo sumy 1.987,60 eur od 08.06.2017 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,25 % p. a. zo sumy 1.987,60 eur od 08.06.2017 do zaplatenia, náhrady trov konania a trov právneho zastúpenia.

2. Žalobu odôvodnil nasledujúcimi skutočnosťami.

Dňa 10.12.2013 bola medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Poštová banka, a.s. v právnom postavení veriteľa a žalovanou v právnom postavení dlžníka uzavretá zmluva o úvere číslo XXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanej titulom zmluvy postúpením na základe Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017 uzavretej medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s. ako postupcom a spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a. s. ako postupníkom. Na základe zmluvy bol žalovanej poskytnutý zo strany Poštovej banky, a.s. úver vo výške 2.000,- eur. Žalovaná sa podľa zmluvy zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške podľa zmluvy o úvere. Výška každej splátky, vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejmá z predpisu splátok. V prípade, ak je súčasťou zmluvy o úvere aj dohoda strán o poistení schopnosti splácať úver, v mesačnej splátke je zahrnuté aj dohodnuté poistné podľa Sadzobníka. V prípade, ak ide o poistenie dobrovoľné vo forme doplnkovej služby, poukazuje žalobca na to, že takéto poistné sa nezapočítava do celkových nákladov úveru, a to s poukazom na § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého sa do celkových nákladov úveru nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru (ak na získanie úveru nebolo poistenie povinné, resp. nebolo povinné na získanie úveru za uvedených podmienok). V dobe od uzatvorenia zmluvy žalovaná splatila svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v časti „Zaplatené splátky“ listiny „Aktuálny stav úveru“. Listina Aktuálny stav úveru je vyhotovená z bankového informačného systému žalobcu, ktorý je vedený v súlade s ustanovením § 40 ods. 8 a 9 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v platnom znení. V zmysle

Obchodných podmienok pre úver, ak je klient v omeškaní s platením čo i len jednej splátky, veriteľovi vzniká nárok požadovať predčasné splatenie úveru vrátane príslušenstva. Pred zosplatením úveru bol zo strany právneho predchodcu žalobcu uplatnený postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a žalovanej bolo zaslané upozornenie pred zosplatením úveru. V upozornení pred zosplatením bola žalovaná oboznámená s tým, že je viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti pohľadávka z titulu zmluvy a zároveň bola žalovaná vyzvaná na doplatenie dlžnej sumy. Vzhľadom na to, že žalovaná úhradu pohľadávky nevykonala do 15 kalendárnych dní od doručenia upozornenia banky, veriteľ - Poštová banka, a.s. pristúpil k zosplateniu úveru listom - Výzva na úhradu dlžnej sumy. Žalovaná ani napriek zaslanej výzve (o zosplatení úveru) nezaplatila dlžnú pohľadávku. Právnym titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňuje voči žalovanej pohľadávku, je zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu v súlade s ustanovením § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver úroky. Takto určená úroková sadzba je v zmluve dojednaná vo výške 24,5 % ročne, pričom výška úrokovej sadzby je špecifikovaná aj v listine „Aktuálny stav úveru“ zo dňa 7.6. 2017. V zmysle Obchodných podmienok v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, veriteľ je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatňuje voči žalovanej aj príslušné zákonné úroky z omeškania, a to v súlade s § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého je výška úrokov z omeškania o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Výška v žalobe uplatňovaného úroku z omeškania je 5,25 %. Dátum začatia úročenia percentom z dlžnej istiny od 08.06. 2017 je daný dňom nasledujúcim po dni vystavenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 07.06. 2017, nakoľko do času 07.06. 2017 sú úroky (aj zmluvné aj sankčné) vyčíslené, a to takto: za obdobie od uzavretia zmluvy do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru ako položka Aktuálneho stavu úveru - Pohľadávkový účet úroky a za obdobie od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do vyhotovenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 07.06. 2017 ako položka Aktuálneho stavu úveru - Úroky na účte ČR (čerpanej rezervy). Tento popis aktuálneho stavu úveru platí v prípade, ak žalovaná nevykonala úhrady po dátume predčasnej splatnosti úveru. V prípade, ak po zosplatení úveru došlo k platbám zo strany žalovanej, sú zmluvné aj sankčné úroky kumulované na účte Pohľadávkový účet úroky, ktorý obsahuje sumarizáciu uvedených úrokov za obdobie od uzavretia zmluvy do dátumu poslednej čiastkovej úhrady zo strany žalovanej. V takom prípade položka Úroky na účte ČR predstavuje zmluvné a sankčné úroky od dňa nasledujúceho po dni poslednej čiastkovej úhrady žalovanej až do dňa vystavenia aktuálneho stavu úveru. V prílohe predkladá listinu, ktorá obsahuje špecifikáciu úrokov do zosplatenia úveru (výsledok úrokov - suma BIS korešponduje so sumou úrokov podľa výzvy na zosplatenie zo dňa 29.12.2014).

3. Žalovaná sa k žalobe nevyjadrila.

4. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 23.05.2019 ďalej uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že zo strany žalovanej došlo k podstatnému porušeniu zmluvných povinností zo zmluvy o úvere a to tým, že neuhrádzala pravidelné mesačné splátky úveru riadne a včas, vyhlásil žalobca úver za predčasne splatný ku dňu 29.12.2014. Napriek zosplateniu úveru nedošlo zo strany žalovanej k úhrade pohľadávky žalobcu, resp. nedošlo k úhrade riadne a včas. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanej povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky. Takto určená úroková sadzba je v zmluve dojednaná vo výške 24,50 % ročne, pričom výška úrokovej sadzby je špecifikovaná aj v listine „Aktuálny stav úveru“ zo dňa 07.06.2017. V zmysle Obchodných podmienok, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve; žalobca poukázal na judikatúru.

Zároveň žalobca vo vyjadrení uviedol, že došlo k zrejmej nesprávosti v písaní pri vyhotovovaní žalobného návrhu týkajúceho sa nároku žalobcu na zmluvný úrok zo žalovanej sumy ako aj zákonný úrok z omeškania zo žalovanej sumy, nakoľko zmluvný úrok aj sankčný úrok z omeškania bol vyčíslený do dňa 31.05.2017, pričom žalobca si v žalobe uplatňuje percentuálnym úrokom a úrokom z omeškania až odo dňa 08.06.2017 (deň nasledujúci po dni vyhotovenia listiny „Aktuálny stav úveru“), pričom percentuálny zmluvný úrok ako aj úrok z omeškania má byť správne uplatnený už odo dňa 01.06.2017 do zaplatenia. Z uvedeného dôvodu žalobca opravuje petit žaloby v časti uplatňovaného percentuálne určeného úroku ako aj úroku z omeškania tak, že správne má petit žaloby zniet: Žalovaný je povinný v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi: istinu 1.987,60 eur, úroky vo výške 481,45 eur, úroky vo výške 865,08 eur, úroky zo zostatku nesplatennej istiny, t.j. zo sumy 1987,60 eur, vo výške 24,5 % p. a. od 01.06.2017 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5,25 % p.a. zo sumy 1987,60 eur od 01.06.2017 do zaplatenia. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov súdneho konania pozostávajúcu zo

zaplateného súdneho poplatku a z trov právneho zastúpenia, tak, ako budú vyčíslené v zákonnej lehote, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca zároveň súhlasil s postupným splnením dlhu pravidelnými mesačnými splátkami po 47,- eur pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nesplácania čo i len jednej splátky a uviedol, že uvedená mesačná splátka je vypočítaná na obdobie 10 rokov.

5. Uznesením č. k. 9Csp/243/2017 - 67 zo dňa 25.07.2019 súd pripustil zmenu petitu žaloby podľa návrhu žalobcu v horeuvedenom znení.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením s listinnými dôkazmi - Zmluvou o úvere dostupná pôžička zo dňa 10.12.2013, Výzvami na úhradu dlžnej sumy, Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 13.06.2017, Aktuálnym stavom úveru ako aj ďalšími listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledujúci skutkový stav.

7. Právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 uzavrel so žalovanou Zmluvu o úvere - dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX dňa 10.12.2013 s výškou úveru 2.000,- eur, celkovou výškou nákladov 1.772,06 eur, výškou mesačnej splátky 57,29 eur pri počte splátok 72 splatných k 10. dňu v mesiaci, dátumom prvej platby do 10.01.2014, dátumom konečnej splatnosti 10.12.2019, RPMN 27,45 %, úrokovou sadzbou 24,50 %.

Podľa listiny označenej ako „Aktuálny stav úveru ku dňu 07.06.2017“ malo dôjsť k predčasnej splatnosti úveru 29.12.2014. Žalovaná splatila úvere čiastočne v celkovej sume 691,35 eur.

Dňa 13.06.2017 došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 na žalobcu.

8. Podľa § 497 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom, ktorých je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

16. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

18. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 526 ods. 1, 2 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

21. Podľa § 1 zákona č. 483/2001 o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinného k dátumu uzavretia Zmluvy o postúpení pohľadávky) tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

22. Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

23. Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

24. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaní ako spotrebiteľa, teda fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekonajú v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka.

25. Záväzok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou vyplývajúci zo zmluvy o úvere je absolútnym obchodom, pričom súčasne spotrebiteľským vzťahom v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy.

26. Je nesporné, že hlavný právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere vznikol podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 129/2010 Z. z. a riadi sa režimom všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu vznikla spotrebiteľská úverová zmluva a na tento spotrebiteľský vzťah bez ohľadu na to, že má formu tzv. absolútneho obchodu, je potrebné použiť kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj dispozitívne ustanovenia, odklon od ktorých by bol v neprospech spotrebiteľa.

27. Súd skúmal v zmysle konštantnej judikatúry Krajského súdu v Prešove aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu.

28. Aktívnu vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitimitácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009)

29. V danom prípade bolo teda v zmysle uvedeného povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok.

30. Z predložených listinných dôkazov je preukázané, že v zmluvnom vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou nebola preukázaná platná dohoda o možnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žalobca k zmluve predložil obchodné podmienky pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva a Všeobecné obchodné podmienky, ktoré neboli podpísané žalovanou, neboli preto súčasťou formulárovej zmluvy. Ak sa žalobca domnieva, že boli súčasťou zmluvy o úvere, súd odkazuje na použiteľnú judikatúru Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

31. Citované obchodné podmienky predstavujú rozsiahly, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročný text, vopred pripravený dodávateľom, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť ich obsah. Z tohto dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzavretia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazá sa tak splneniu povinnosti, pri znalosti ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ak by dojednanie o možnosti predčasného zosplatnenia dlhu malo byť obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach, jej uzavretie by nebolo platné.

32. V nadväznosti na uvedené splatnosť úveru sa riadila zmluvou o úvere, v zmysle ktorej splatnosť úveru mala nastať dňa 10.12.2019. Ak pohľadávka právneho predchodcu žalobcu bola postúpená dňa 13.06.2017, v čase postúpenia nebola splatná. Neplatnosť postúpenia nesplatnej bankovej pohľadávky na iný subjekt ako banka súd argumentuje nasledovne.

33. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

34. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie

vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

35. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co/119/2013, 19Co/194/2015, 4Co/145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 11C/233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 12C/152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 15C/33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C/430/2013).

36. Ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu. Zákonné podmienky, akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

37. Pre úplnosť súd uvádza, že s účinnosťou od 01.01.2017 zákonom č. 299/2016 Z. z. zákonodarca pristúpil k ďalšiemu sprísneniu postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, a to k zúženiu okruhu subjektov, na ktoré je možné postúpiť bankovú pohľadávku (napr. splatenie vkladu do základného imania u postupníka najmenej 500.000 eur, vylúčenie obchodníkov s oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery do 10.000 eur a pod.). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď. tiež odkaz 72c v § 89 ods.1 ZoB).

38. Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.) (rozsudok NS SR vo veci 7 Cdo 26/2017 zo dňa 28.03.2018).

39. Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd preto uzatvára, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť (rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018).

40. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka). Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

41. Súd tiež dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci 6Co/203/2015, ktoré sa týka postupovania pohľadávok právneho predchodcu žalobcu (postupcu v predmetnom konaní), na odklon od ktorého nevidí dôvod a v plnom rozsahu sa s jeho závermi stotožňuje cit.: „Predmetný splátkový úver vo výške 29.000,- Sk (962,62 eur) poskytla žalovanej Slovenská sporiteľňa, a. s. na základe zmluvy z 28. 8. 2006. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20. 8. 2011. Pohľadávku z tohto úveru Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o. (právny zástupca žalobcu) zmluvou o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010. Z Čl.

7.6 bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s., v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola Slovenská sporiteľňa, a. s., oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. Slovenská sporiteľňa, a. s., nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku teda postúpila spomenutej spoločnosti bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejmá z toho, že až žalobca (po tom, ako mu pohľadávku postúpila spoločnosť Havel & Holásek, spol. s r. o.) vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to listom zo 4. 7. 2011 (č. 1. 13). Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezankol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver s úrokmi z neho vo výške 18,60 % ročne bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplacením ktorých bola žalovaná v omeškani. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila zmluvou z 21.10.2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o., postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z.. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 1. 12. 2010, ktorou Advokátska kancelária Havel & Holásek, spol. s r. o. postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej rézii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.“

42. V konaní nebolo preukázané, že pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom - Poštová banka a.s. - t.j. bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo k zosplatneniu celého dlhu žalovanej, resp. k predčasnému ukončeniu zmluvy o úvere pôvodným veriteľom. Pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku pred termínom jej splatnosti, čo je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Postúpenie nesplatnej pohľadávky banky by malo za následok neprípustný vstup nového subjektu do živého právneho vzťahu s bankou, ktorý je spravovaný osobitným právnym predpisom a to zákonom o bankách, a to napriek tomu, že takýto subjekt nemá štatút banky.

43. Vzhľadom na nepreukázanie dohody zmluvných strán o možnosti predčasného zosplatnenia dlhu je dôvodné posudzovať predčasné zosplatnenie dlhu žalobcom zo dňa 29.12.2014 ako neplatné.

44. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách (splatnosť postupovanej pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať; súd preto žalobu zamietol (výrok I.) (Obdobne rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 24Co/90/2018-160 zo dňa 22.08.2019)

45. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Podľa citovaných zákonných ustanovení súd právo náhradu trov konania úspešnej žalovanej nepriznal, nakoľko jej doposiaľ žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.